سرمقاله

شبکه نمایش خانگی؛ لبه تیغ!

ادامه از صفحه ۱

الهام آمرکاشی

... محمدباقر صابری زفرقندی -مدیر گروه اعتیاد دانشگاه علوم پزشکی ایران- با هشدار درباره ترویج مصرف دخانیات و موادمخدر در سینمای خانگی معتقد است: ظاهرا محدودیتی برای نمایش آنچه به عنوان آسیب‌ها، ناهنجاری‌ها یا رفتارهای خارج از عرف شناخته می‌شود، درنظر گرفته‌نمی‌شود.

به اعتقاد صابری زفرقندی؛ «بسیاری از کارشناسان معتقدند که الگوپذیری جمعی، مسیری ساده برای قبح‌زدایی از ناهنجاری‌ها در سطح جامعه است. منتقدان پرداخت بی‌ضابطه به آسیب‌های اجتماعی بر این باورند که اگر متولیان فرهنگی، به‌ویژه کارگردانان، در تولید آثار خود به خطوط قرمز فرهنگی و اعتقادی جامعه توجه نکنند، ناخواسته به ابزاری برای ترویج همان ناهنجاری‌هایی تبدیل می‌شوند که خود منتقد آن هستند».

به گفته وی: «نمایش مصرف الکل، سیگار و مواد مخدر نیز از این قاعده مستثنی نیست و در صورتی که با رویکردی انتقادی همراه نباشد، به‌سرعت موجب ترویج این رفتارها خواهد شد. دلیل این امر روشن است: چراکه با از بین رفتن قبح اجتماعی و تقویت الگوپذیری، این رفتارهای ناهنجار به تدریج جایگزین هنجارهای پذیرفته شده در جامعه می‌شوند»؛ واگرچه طی سال‌های گذشته تاکنون، شمار مصرف مواد دخانی در ردهٔ سنی نوجوان، در مدار صعودی در حرکت است که با هشدار مکرر کارشناسان صاحب‌نظر در این حوزه؛ نادیده‌انگاری‌های متولی -از خانواده گرفته تا نهادهای متولی و رسانه‌های رسمی پُرمخاطب در کشور- به تکرار دیده می‌شود.

آمار می‌گوید: «سیگارکشیدن، هرساله بیش از ۳۷ هزار نفر را در دنیا می‌کشد؛ آمار کشنده‌تر به‌وسیله سیگار چندبرابر بیشتر از تصادفات، خودکشی و ایدز است و در حالی، هرساله هزاران نفر بر اثر سیگارکشیدن می‌میرند که در حقیقت نزدیک به ۹۰ درصد از آن‌ها برای اولین‌بار قبل از ۱۸ سالگی سیگار کشیده بودند»؛ جامعه‌شناسان متعدد در حالی موارد پرتکراری چون: حلقه دوستان، پیروی از والدین، مشکلات رفتاری و عدم حمایت خانوادگی، استرس و فرهنگ عامه را از جمله موارد کلیدی در مصرف دخانیات در نسل نوجوان، عنوان می‌کنند که به اعتبار گزارشات متوالی و ناگذرا بر هرم کلی جامعه، مولفهٔ «فرهنگ عامه» از اثرگذارترین اضلاع قابل بحث در این آسیب است. فرهنگ عامه‌ای که این روزها، افراد جامعه با تکیه بر بلوِ «تسکین آلام بعدازپُک‌های ممتد سیگار»؛ نسل به نسل به یکدیگر هدیه می‌دهند؛ موضوعی است که در بازه زمانی کنونی و با افزایش آسیب‌های متعدد اجتماعی، زنگ‌خطر جدی برای قشر نوجوان محسوب می‌شود و به تناوب، با بی‌تفاوتی خانواده، بی‌برنامگی دستگاه‌های ذی‌ربط و عدم فرهنگ‌سازی رسانه ملی، مواجه است.

ایوالقاسم عیسی‌مراد -دکترای روانشناسی و مدرس دانشگاه علامه طباطبایی- ضمن اشاره به افزایش مشکلات ناشی از مصرف سیگار در جامعه معتقد است: «سودجویی و تبلیغات به سمتی پیش رفته که حتی در ایران قبح سیگارکشیدن برای خانم‌ها از بین رفته و پسربچه‌های کم‌سن و سالی را در خیابان می‌بینیم که دنبال خرید سیگار و مصرف آن هستند». عیسی‌مراد با تبیین این مهم که «مصرف سیگار یک نوع رفتار است؛ رفتاری که به فرد و هیجانات و اضطراب، اندوه، شادی و موقعیت‌هایی که در آن حضور دارد، دخیل بوده و بعد از مدتی نیاز به سم نیکوتین در خون، قدرِ را مشتاق کشیدن سیگار می‌کند»؛ تأکید دارد: «کشیدن سیگار، یک فعالیت جایگزین است؛ زیرا فرد در جامعه پرتنش و مملو از اضطراب و هیجان امروزی، برای تخلیه فشارهای روحی و روانی خود، آن را انجام می‌دهد. این موضوع، یک واکنش خارجی است که سرمنشأ آن، تنش‌های داخلی است. البته این مقوله، جدا از اعتیاد به نیکوتین است. افراد غیرسیگاری نیز هنگام تنش و اضطراب، به اقدام‌های مشابه روی می‌آورند؛ مانند جویدن ناخن، بازی با دکمه، حرکت‌های سریع دست یا پا و مشتقول شدن به کاری دیگر که از تبعاتی با عامل استرس زا ندارد».

وی همچنین با ورود به مقولهٔ تبلیغات باز دارنده در این خصوص، تبلیغات سازنده منع مصرف دخانیات را زمانی آگاهی‌بخش می‌داند که همراه با عمل باشد و در این بازه می‌گوید: «زمانی که فردی هشدار منع مصرف می‌دهد، خودش سیگاری باشد پس به جای هشدار، عملاً ترغیب کرده است؛ کاری که امروزه انجام می‌شود. اگر سیگار بد است که بد هم هست نباید در فیلم‌ها و تبلیغات استفاده شود. پزشکی که هشدار می‌دهد خودش نباید سیگار بکشد. نقش خانواده‌ها هم مشخص است. پدری که سیگار می‌کشد فرزندش را عملاً به کشیدن سیگار ترغیب می‌کند».

در این زمینه، **رضا فریدی- دره‌انگار اعتیاد و فعال آسیب‌های اجتماعی** نیز دربارهٔ آسیب‌های مصرف قلیان و سیگار در دوران نوجوانی می‌گوید: نوجوانی دوره‌ای است که با تغییرات شناختی، زیستی و روانشناختی همراه است و بسیاری از افراد در این دوره رشدی در گیر رفتارهای پرخطر از قبیل مصرف سیگار و قلیان و سایر مواد می‌شوند. وی با اشاره به پژوهش‌های مختلف که نشان می‌دهد: شیوع استعمال سیگار در نوجوانان و جوانان درحال افزایش است؛ هشدار می‌دهد: «در ایران نیز مصرف سیگار و قلیان از شایع‌ترین موارد مصرف در میان دانش‌آموزان ایرانی است». فریدی با اشاره به اینکه پایین بودن سطح سواد سلامت در جامعه و خانواده و گسترش باورهای غلط، می‌تواند انگیزه و گرایش به مصرف سیگار و قلیان را افزایش دهد، می‌گوید: «برای مثال باور غلطی که در کشورمان وجود دارد این است که بخشی از جامعه و خانواده و نوجوانان معتقدند سیگار و قلیان اعتیادآور نیست یا اینکه سیگار و قلیان، مشکلی برای سلامتی ایجاد نمی‌کند؛ این موارد از جمله باورهای غلطی است که در بین مردم به ویژه قشر نوجوان وجود دارد». این درمانگر اعتیاد، معتقد است: «آموزش مهارت‌های زندگی از قبیل مهارت خودآگاهی، همدلی کردن، تصمیم‌گیری، حل مسئله، ارتباطات، نه گفتن، تفکر خلاق، تفکر نقادانه، مدیریت استرس، مدیریت خشم و... متناسب با گروه سنی باید از کودکی و توسط نهادهایی چون خانواده، مهدهای کودک، مدرسه و... انجام شود و هرچه قدر از این موضوع مهم، چه توسط خانواده و چه توسط حاکمیت غفلت شود؛ در آینده شاهد بیشترشدن آسیب‌های اجتماعی از جمله اعتیاد به مواد مخدر خواهیم بود و این امر موجب از بین رفتن شور و نشاط، سرزندگی و امید به زندگی در بین خانواده‌ها خواهد شد و جامعه‌ای افسرده همراه با آسیب‌های اجتماعی فراوان را خواهیم داشت».

وی دربارهٔ اهمیت آموزش‌های خودمراقبتی از دوران کودکی نیز تأکید دارد «این آموزش‌ها باید از خانواده و درون مهدهای کودک و مدارس به کودکان داده شود؛ نهادهای مختلف از خانواده و آموزش و پرورش تا رسانه و دانشگاه، همه و همه در انتقال این آموزش‌ها نقش دارند». با توجه به مباحث موجود و روند افزایشی آمار مصرف در نوجوانان، باید منتظر بود و دید رویکرد تازه در این مسیر، در بدو امر در شبکه نمایش خانگی دیده خواهد شد و جامعه در آینده‌ای نه چندان دور، شاهد نسلی بدون پُک‌های ممتد خواهد بود یا خیر!

Elhamamerkashi@chmail.ir

پیام آشنا گزارش می دهد

مهار گرانی بدون اصلاحات اقتصادی ممکن نیست

محبوبه بیدگی- نماینده مجلس دوازدهم با اشاره درباره ساختاری شدن تورم در اقتصاد ایران تاکید می کند که: بدون اصلاحات عمیق در ساختار اقتصادی و ثبات در سیاست گذاری‌ها، امکان مهار گرانی و بهبود معیشت مردم وجود ندارد.

افزایش مداوم قیمت‌ها و فشار روزافزون بر معیشت خانوارها طی سال‌های اخیر، مسئله تورم را به یکی از مهم‌ترین دغدغه‌های اقتصادی کشور تبدیل کرده است؛ بسیاری از کارشناسان و سیاست‌گذاران معتقدند که مهار این روند تنها با اقدامات کوتاه‌مدت امکان‌پذیر نیست و نیازمند اصلاحات عمیق در ساختارهای اقتصادی و مدیریتی است.

طبق گزارش‌های رسمی مرکز آمار ایران، نرخ تورم در ۱۲ ماه منتهی به بهمن‌ماه ۱۴۰۴ به حدود ۴۶.۳ درصد رسیده است؛ رقمی که نشان می دهد، خانوارهای ایرانی به طور متوسط برای خرید همان سبد کالا و خدمات نسبت به سال قبل نزدیک به نیمی بیشتر هزینه پرداخت می‌کنند. کارشناسان اقتصادی معتقدند: تداوم چنین سطحی از تورم، فشار قابل توجهی بر معیشت خانوارها وارد کرده و ضرورت اتخاذ سیاست‌های پایدار برای کنترل قیمت‌ها و ایجاد ثبات اقتصادی را بیش از پیش برجسته کرده است. در همین راستا، برخی نمایندگان مجلس نیز تلاش کرده‌اند با ارائه پیشنهادهای سیاستی، مسیرهای عملی برای کنترل تورم و ایجاد ثبات در بازارها ارائه کنند.

مولوی نایب‌رئیس کمیسیون آموزش، تحقیقات و فناوری مجلس شورای اسلامی نیز با اشاره به شرایط فعلی اقتصاد کشور، تورم را پدیده‌ای فراتر از یک نوسان مقطعی می داند.

به گفته وی، افزایش مستمر قیمت‌ها به تدریج به یک چالش ساختاری در اقتصاد ایران تبدیل شده و آثار آن به شکل مستقیم در زندگی روزمره مردم دیده می‌شود؛ روندی که در صورت تداوم می‌تواند پیامدهای اقتصادی و اجتماعی گسترده‌تری به همراه داشته باشد.

به اعتقاد این نماینده مجلس، در سطح تصمیم‌گیری‌های کلان کشور بدون اصلاحات بنیادی در ساختار اقتصادی، امکان ایجاد ثبات پایدار در بازارها و بهبود ملموس در معیشت مردم وجود ندارد؛ از همین رو، اتکا به سیاست‌های کوتاه‌مدت و مقطعی نمی‌تواند پاسخگوی شرایط پیچیده اقتصاد کشور باشد.

به گفته مولوی پیشنهادهایی با رویکردی بلندمدت طراحی شده‌اند که هدف آن‌ها کاهش تدریجی فشارهای تورمی و ایجاد ثبات در فضای اقتصادی کشور است.

وی بر ضرورت افزایش شفافیت در ساختار اداری کشور نیز تأکید کرده و ادامه می دهد بخش دیگر به شرایط بازار کالاهای اساسی و نحوه توزیع آن‌ها مربوط می‌شود.

از نگاه این نماینده مجلس، بخشی از افزایش قیمت‌ها ناشی از ضعف در زنجیره تأمین و حضور واسطه‌های متعدد در فرآیند توزیع است؛ مسئله‌ای که اصلاح نظام توزیع و تقویت نظارت بر عرضه کالاها می‌تواند تا حد زیادی آن را کنترل کند.

مولوی همچنین بر اهمیت ثبات در سیاست‌های اقتصادی تأکید کرده و می گوید: حمایت مؤثر از تولیدکنندگان زمانی تحقق می‌یابد که فضای تصمیم‌گیری اقتصادی قابل پیش‌بینی باشد؛ چرا که تصمیمات ناگهانی و تغییرات مکرر در سیاست‌ها می‌تواند سرمایه‌گذاری را کاهش داده و به افت تولید منجر شود، روندی که در نهایت خود را در قالب افزایش قیمت‌ها نشان می‌دهد.

از سوی دیگر، مسئله چندنرخی بودن ارز نیز از نگاه این نماینده مجلس یکی از عوامل مهم ایجاد رانت و بی‌ثباتی در اقتصاد کشور است.

به گفته وی، وجود نرخ‌های متفاوت ارزی نه‌تنها زمینه‌ساز فساد و رانت می‌شود، بلکه می‌تواند به تشدید تورم نیز دامن بزند و به همین دلیل اصلاح این وضعیت از جمله ضرورت‌های مهم در ساماندهی اقتصاد کشور محسوب می‌شود.

این نماینده مجلس در پایان خاطرنشان می‌کند: در کنار این موارد، استفاده از سامانه‌های هوشمند و داده‌های دقیق برای نظارت بر زنجیره تأمین از تولید تا مصرف نیز از دیگر پیشنهادهای مطرح شده است؛ چراکه بدون وجود نظام‌های اطلاعاتی یکپارچه، امکان سیاست‌گذاری مؤثر و کنترل دقیق بازارها وجود نخواهد داشت.

اما در نهایت، توجه به معیشت اقشار آسیب‌پذیر یکی از محورهای مهم این رویکرد محسوب می‌شود. به باور مسئولان ذی ربط و نمایندگان مجلس ، سیاست‌های حمایتی باید به گونه‌ای طراحی شود که کمک‌ها به صورت مستقیم به مصرف‌کنندگان نهایی برسد و حداقل‌های معیشتی مردم در شرایط تورمی حفظ شود و آنچه از مجموعه این پیشنهادها برمی‌آید این است که: مهار تورم در اقتصاد ایران تنها با تصمیمات مقطعی و کوتاه‌مدت امکان‌پذیر نیست و نیازمند اصلاحات ساختاری در حوزه‌هایی همچون سیاست‌های ارزی، نظام توزیع کالا، شفافیت اقتصادی و ثبات در تصمیم‌گیری‌های کلان است.

کارشناسان و برخی نمایندگان مجلس معتقدند؛ در صورتی که این اصلاحات به‌صورت هماهنگ و پایدار اجرا شود، می‌توان امیدوار بود که روند فزاینده قیمت‌ها مهار شده و بخشی از فشار اقتصادی وارد بر معیشت خانوارها کاهش یابد.

هشدار صمت البرز به اصناف؛

هر گونه گرانفروشی ممنوع

معاون نظارت صمت البرز با هشدار به اصناف خدماتی، از برخورد بدون اغماض با هرگونه افزایش غیرقانونی نرخ خدمات در شرایط حساس کنونی کشور خبر داد.

به گزارش پیام آشنا، کوروش مرادی، معاون نظارت و بازرسی اداره کل صنعت، معدن و تجارت استان البرز، در نشستی با روسای اتحادیه‌های صنفی خدماتی کرج، با هشدار نسبت به هرگونه افزایش غیرقانونی نرخ خدمات، تأکید کرد که اتحادیه‌ها خط مقدم کنترل قیمت‌ها در شرایط حساس کنونی کشور هستند.

بازرس اداره کل صمت البرز در این نشست که با حضور محمد دادخواه رئیس اتاق اصناف مرکز البرز و جمعی از روسای اتحادیه‌های صنفی خدماتی از جمله قنادان و خشکبار، تعویض و فروش روغن موتور و آپارات، درودگران و مبل‌سازان، لوازم یدکی خودرو، تعمیرکاران خودرو، الکترومکانیک، فلزتراش و ماشین‌سازان، تعمیرکاران لوازم خانگی، باطری‌سازی، کابینت‌سازان، رینگ و لاستیک و تجهیزات مخابرات و موبایل برگزار شد، اظهار داشت: در شرایط حساس کنونی، حفظ آرامش بازار و جلوگیری از هرگونه افزایش غیرقانونی نرخ خدمات، مسئولیتی جدی و مشترک میان دستگاه‌های نظارتی و اتحادیه‌های صنفی است و اتحادیه‌ها باید نقش فعال‌تری در مدیریت و نظارت بر عملکرد واحدهای صنفی ایفا کنند.

وی با اشاره به دغدغه‌های مردم در شرایط جنگی کشور تصریح کرد: انتظار می‌رود اتحادیه‌های صنفی با مدیریت دقیق و اطلاع‌رسانی مناسب به واحدهای تحت پوشش، مانع از هرگونه افزایش غیرمتعارف قیمت‌ها و نرخ‌های مصوب شوند و با همکاری بازرسان صمت و اتاق اصناف، آرامش و ثبات را در بازار خدمات حفظ کنند.

مرادی در پایان خاطرنشان کرد: با هرگونه تخلف و افزایش خودسرانه نرخ خدمات، مطابق قانون و بدون اغماض برخورد خواهد شد و بازرسان این اداره کل در آماده‌باش کامل قرار دارند.

---

۱۷۰ مگاوات برق خورشیدی در البرز وارد مدار شد

رییس کمیسیون صنعت و معدن اتاق بازرگانی، صنایع ، معادن و کشاورزی استان البرز اعلام کرد: ۱۷۰ مگاوات برق خورشیدی با حمایت استانداری و اهتمام اتاق بازرگانی در این استان وارد مدار شد.

به گزارش پیام آشنا، «سیدمحمدباقر رضوی تقوی » روز شنبه در نشست کمیسیون صنعت و معدن اتاق بازرگانی البرز افزود: با پیگیری‌های صورت گرفته و همراهی استانداری و اتاق بازرگانی البرز، سال گذشته با وجود محدودیت شدید زمین در استان، حدود ۲ هزار و ۴۰۰ هکتار زمین برای توسعه نیروگاههای خورشیدی اختصاص یافت که تاکنون حدود ۱۷۰ مگاوات برق خورشیدی نیز وارد مدار شده است.

رییس کمیسیون صنعت و معدن اتاق بازرگانی البرز گفت: طبق برنامه‌ریزی، ظرفیت نیروگاههای خورشیدی استان تا پایان سال جاری به ۲۵۰ مگاوات خواهد رسید که تا ۵۰۰ مگاوات قابل افزایش است. وی همچنین از تشکیل نخستین تعاونی تولید برق خورشیدی در استان خبرداد و افزود: این تعاونی با هدف کاهش هزینه‌های سرمایه‌گذاری شکل گرفته و نمونه اجرایی آن در شهرک صنعتی کوثر اشتهارد به اجرا درآمده است.

به گونه‌ای که بنا بر اعلام مسوولان با راه‌اندازی نیروگاههای خورشیدی خاموشی‌ها در این منطقه به میزان قابل توجهی کاهش یافته است.

رییس کمیسیون صنعت و معدن اتاق بازرگانی البرز بیان کرد: در شرایطی که صنایع کشور با نااترازی انرژی، کمبود منابع آبی و مشکلات زیرساختی مواجه هستند، تسهیل فرآیند واردات، بهره‌گیری از ظرفیت بازرگانان ایرانی و تعامل مؤثر میان دولت و بخش خصوصی، مهم‌ترین راهکار عبور از شرایط ویژه اقتصادی کنونی است.

رضوی‌تقوی گفت: در اتاق بازرگانی البرز طی ماه‌های اخیر تلاش کرده‌ایم با شناسایی دقیق مشکلات اقتصادی در شرایط بحرانی و انتقال مستقیم دغدغه‌های فعالان این حوزه به مسوولان کشور، زمینه تسریع در اتخاذ راهکارهای عملیاتی را فراهم کنیم.

وی با اشاره به برگزاری نشست های متعدد در اتاق بازرگانی ایران و سایر مراجع تصمیم‌گیری در دوران جنگ اقتصادی افزود: یکی از نتایج قابل قبول این پیگیری‌ها، تسهیل واردات بدون انتقال ارز و همچنین برداشته شدن سقف واردات تا ۱۰۰ هزار دلار بود که می‌تواند بخشی از مشکلات واحدهای تولیدی را کاهش دهد.

رییس کمیسیون صنعت و معدن اتاق بازرگانی البرز با تاکید بر ضرورت بازنگری در سیاست‌های تجارت خارجی بیان کرد: با توجه به گستردگی مرزهای کشور و توان بالای بازرگانان ایرانی، از نظر امکان واردات و تأمین کالا مشکلی وجود ندارد و اگر مسیر واردات کالاهای موردنیاز فعالان اقتصادی تسهیل شود، بخش مهمی از مشکلات حوزه تولید قابل حل خواهد بود.

وی با اشاره به شرایط خاص اقتصادی کشور تصریح کرد: امروز صنایع کشور همزمان با نااترازی انرژی، کمبود منابع آبی و فرسودگی زیرساخت‌های تولیدی مواجه هستند و عبور از این وضعیت تنها از طریق هم‌افزایی، برنامه‌ریزی دقیق و همکاری گسترده بخش خصوصی و دولت امکان‌پذیر است.

رضوی‌تقوی همچنین با اشاره به شرایط ویژه اقتصادی سال جاری کشور خاطرنشان کرد: انتظار می‌رود فعالان بخش خصوصی استان همکاری بیشتری با کمیسیون صنعت و معدن اتاق بازرگانی داشته باشند تا مطالبات تولیدکنندگان و صنعتگران با انسجام بیشتری از طریق مراجع ذیربط پیگیری شود و تعامل مؤثرتری میان بخش خصوصی و نهادهای اجرایی شکل گیرد.

وی در ادامه با ارائه گزارشی از عملکرد کمیسیون صنعت و معدن اتاق بازرگانی البرز در سال گذشته، به همکاری با دانشگاه‌ها و استفاده از ظرفیت علمی برای اجرای طرح‌های پژوهشی، انعقاد تفاهم‌نامه‌های مشترک با خانه صنعت، مشارکت در تدوین سند توسعه اقتصادی استان، توسعه صنعت حلال و تولید بدون کارخانه اشاره کرد.